

Projecte socioeducatiu de transformació d'un barri a través de la música (SON GOTLEU)

SONS DE BARRI

6a edició 2017-2018

Descripció del Projecte

Sons de barri és un projecte socioeducatiu basat en la música com a element cohesionador de les diferents comunitats i per a la millora de la convivència en el barri, essent els **infants, joves i les seves famílies** els veritables protagonistes del projecte i de fer arribar la música i cultura a tots els racons de la seva comunitat.

Aquesta iniciativa va sorgir durant el **curs escolar 2012-2013** gràcies a la idea presentada pel director de l'Escola de Música de Sant Josep Obrer (escola concertada del barri). Inicialment, el projecte es va presentar als dos espais de treball en xarxa existents al barri: La Plataforma d'Entitats i Serveis del barri de Son Gotleu i a la Comissió Educativa de Son Gotleu.

Posteriorment, el director del centre conjuntament amb el tècnic d'intervenció educativa municipal del programa d'Escoles Obertes de l'Àrea d'Educació, s'encarregaren de dissenyar i configurar el projecte Sons de Barri i encaixar-lo dins el projecte educatiu de barri de Son Gotleu "BarriEduca" que pretén millorar el rendiment escolar i facilitar la integració en el món educatiu i social de tot l'alumnat del barri i les seves famílies i en el programa d'Escoles Obertes de l'Àrea d'Educació en facilitar l'obertura dels centres escolars a la comunitat, associacions, entitats i serveis en horari no lectiu per dur a terme activitats socioeducatives, culturals, etc..., reduir les desigualtats i oferir oportunitats i recursos als infants i joves amb situació de vulnerabilitat social a través de projectes i activitats socioeducatives des de l'àmbit no formal.

Sons de Barri ha partit des de 2013 i **parteix de la música com a eix transformador per a la cohesió social del barri**. Des de fa temps es tenia *in mente* ampliar l'oferta d'activitats musicals, artístiques, culturals als participants del projecte, incloent tallers d'instruments de corda a l'activitat sempre utilitzant la metodologia de treball en grup, interactiva. D'aquesta manera, i gràcies a l'ajuda dels nostres patrocinadors, hem aconseguit comprar **instruments de corda** (violins i violoncels) i acostar i ensenyar, de forma gratuïta, als participants de Sons de Barri a tocar aquests instruments.

Per aquest motiu, a partir del mes d'abril de 2018 i gràcies a la col·laboració i bona predisposició dels centres educatius, hem inclòs a la matèria de música mitja hora d'**aprenentatge d'un dels dos instruments musicals en grups reduïts**. A més, els dissabtes dematí hem iniciat una **orquestra de corda** on els infants que aprenen

a tocar els instruments durant la setmana ho poden posar en pràctica a través d'aquesta activitat grupal.

Paral·lelament cada setmana s'han ofert i s'ofereixen **classes de cant coral** als centres educatius de primària i secundària del barri en horari no lectiu de forma gratuïta. Els infants i joves des de 2n d'Educació Primària fins a 2n de Batxillerat interessats poden participar, a partir d'un compromís ferm d'assistència, de la informació i derivació del centre educatiu i dels mestres d'Educació musical i de tutors.

En aquests tallers es fan assajos, s'estudien i es prepara el repertori comú que posteriorment s'interpretarà en els diferents concerts: al Conservatori Superior de Música de les Illes Balears i al barri de Son Gotleu. Gràcies a aquestes activitats setmanals, els participants a més d'aprendre música, treballen la pertinença al grup, la importància de l'individu dins el grup, el respecte, d'ordre i atenció; valors de compromís, el barri...

La part instrumental del projecte juntament amb l'activitat coral, permet als infants no tan sols aprendre a tocar un instrument o cant coral, sinó que es converteix en una **oportunitat per afavorir la seva integració** i que se sentin **protagonistes reals** del seu aprenentatge.

Sons de barri es vol convertir en un **espai sociomusicocultural** al barri de Son Gotleu, inexistent actualment, que serveixi per fer arribar la música i l'art i la cultura a infants, joves i famílies amb pocs recursos econòmics i als sectors més vulnerables socialment fent-los els principals actors de la cohesió i transformació de la seva pròpia comunitat.

Marc, context social i descripció de les necessitats

El projecte s'ubica al barri de Son Gotleu, construït durant els anys setanta com a conseqüència de la forta immigració peninsular. Està situat al districte Llevant de Palma. Aquest barri presenta zones molt degradades (edificis vells i vivendes socials de baixa qualitat, poques infraestructures, serveis i escàs teixit associatiu) que empitjoren la imatge cap a l'exterior.

La població està notablement estigmatitzada i es caracteritza pels baixos ingressos i la massiva arribada de col·lectius en situació precària. S'ha de destacar l'alt percentatge de població d'origen immigrant i la falta de formació educativa.

El barri compta amb tres centres públics de primària, un centre públic de secundària i tres centres concertats de primària. L'alumnat dels centres del barri de Son Gotleu és d'una gran diversitat cultural, molts d'ells tenen un desconeixement important de les llengües de l'escola, amb inestabilitat en el continu del període d'escolarització de l'alumne per absentisme intermitent, incorporació tardana, canvis constants de domicilis familiars i manca d'estimulació en el procés d'aprenentatge per part de les famílies i dificultats per a canalitzar les emocions.

Les raons per portar el terme el projecte són bàsicament tres:

En primer lloc, la **vulnerabilitat social** i el **risc d'exclusió social** dels infants, joves i famílies del barri, la coexistència de gran nombre cultures, les dificultats econòmiques i socials de les famílies, el poc suport en el procés socioeducatiu que moltes d'aquestes famílies poder realitzar als seus fills/es, situacions de dificultat que tenen els centres educatius, els canvis constants dins el barri a tots els nivells que dificulta que hi hagi estructures i xarxes consolidades d'acolliment i acompanyament a la integració social, i per tant, poques oportunitats que tenen aquests infants d'acudir o arribar a un recurs musical com a escola municipal de música, Conservatori... poques o nul·les oportunitats i espais per explorar i desenvolupar les seves capacitats i competències artístiques.

En segon lloc, **inexistència d'un espai artísticomusical o un projecte sociocomunitari de referència** dins el barri que pugui servir per crear ponts entre famílies, serveis, entitats, diferents generacions i cultures del barri i fomentar la pertinença a un grup i la cohesió social. Necessita de la connexió, coordinació i de la pertinença al projecte dels centres educatius (encarregats de treballar directament infants, joves i les famílies) i Plataforma del barri (treballa directament amb els serveis, les associacions i entitats del barri).

En tercer lloc, el projecte utilitza **la música com a llenguatge universal** per a la comunicació entre els diversos membres i col·lectius que rompin les múltiples barreres idiomàtiques i culturals coexistents dins el barri.

Objectius del projecte

L'objectiu principal del projecte se centra a millorar el barri de Son Gotleu **partint i utilitzant la música com a element de transformació social**, fent que els infants, els joves, els centres educatius, les famílies, entitats, associacions, serveis i persones de les diferents comunitats siguin protagonistes de fer arribar la música i la

cultura des de Son Gotleu a tots els racons del barri, de Palma i de Mallorca, utilitzant i convertint el projecte Sons de barri com a referent i nexa d'unió.

Els objectius específics són:

- Fer que els infants, joves i famílies del barri siguin els protagonistes reals del projecte per a què les activitats musicals i culturals que realitzen reverteixin en el seu propi barri millorant el sentiment de pertinença a la seva comunitat, la convivència en els espais públics i dinamitzant la seva vida comunitària.
- Treballar conjuntament entre els centres educatius per generar nous recursos i oportunitats socioeducatives de qualitat que ajudaran a reduir les diferències existents alhora que crear sinèrgies amb els diversos agents, persones i entitats del barri per apropar idees i posicionaments entre els diversos actors.
- Fomentar el projecte socioeducatiu de la comunitat com a element de transformació social des de dins (en el propi barri) i cap en fora (a la ciutat i la illa) a partir de diverses accions que donin visibilitat pública al projecte i al barri.
- Assegurar la sostenibilitat econòmica del projecte a partir de les aliances amb altres entitats (públic-privades) a través d'aportacions econòmiques i/o recursos que permetin desenvolupar les diverses línies del projecte així com l'autofinançament a partir d'activitats pròpies.
- Fomentar la inclusió de col·lectius amb diversitat funcional en accions i activitats del projecte individualment i grupal.

Resultats

- Més de 300 infants i joves del barri participen en el projecte.
- Concerts anuals al Conservatori de Palma i a la Plaça Orson Welles.
- Col·laboració amb distintes entitats de la barriada, com Mater Misericordiae.
- Participació de 7 centres educatius, la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Palma, Fundació Sant Josep Obrer, Departament de Musicologia i Pedagogia del CSMIB.
- Gran repercussió mediàtica, tant en els barris com en els infants, les seves famílies i en els centres educatius.

Metodologia

La metodologia del projecte se centra en un projecte artístic basat en tres eixos:

Aprendre a través de la música: organització de classes grupals i assajos setmanals de cant coral i instruments de corda (violí i violoncel). Totes les classes són en grup i es realitzaran als centres educatius del barri. Les classes estan impartides per músics professionals i estan supervisades per professors de pedagogia i especialistes d'instrument del Conservatori Superior de les Illes Balears. Des del mes d'abril hem inclòs al projecte sessions de 30 minuts d'aprenentatge d'un instrument de corda (violí o violoncel) durant l'horari lectiu a l'assignatura de música. L'alumnat gaudeix d'aquesta sessió en petits grups, que ve acompanyada d'una sessió grupal el dissabte pel matí consistent en una petita orquestra de corda on tots els alumnes participants de Sons de Barri poden posar en pràctica el que han après durant la setmana.

Paral·lelament cada setmana s'han ofert i s'ofereixen classes de cant coral als centres educatius de primària i secundària del barri en horari no lectiu de forma gratuïta. Els infants i joves des de 2n d'Educació Primària fins a 2n de Batxillerat interessats poden participar, a partir d'un compromís ferm d'assistència, de la informació i derivació del centre educatiu i dels mestres d'Educació musical i de tutors.

Creant activitats musicals conjuntes amb altres entitats i agents del barri: s'organitzen dues trobades anuals on tots els participants del projecte treballen de forma conjunta el repertori que posteriorment s'interpretarà als concerts. En paral·lel s'organitzen activitats musicals i culturals per a les famílies i es conviden també a les associacions i grups d'artistes del barri. L'objectiu és oferir un producte cultural de qualitat al barri alhora que s'incorporaran entitats del barri per a crear llaços i ponts entre els diversos col·lectius per fer barri.

Organitzant concerts per donar a conèixer el barri des de dins i cap a fora: s'organitzen concerts al barri on tots els participants en formen part amb un objectiu d'aportar cultura i un projecte conjunt al barri.

Espais per desenvolupar les activitats-tallers

Actualment es realitzen les sessions instrumentals al mateix centre educatiu durant l'horari lectiu (CEIP Es Pont i CEIP Joan Capó). L'activitat de cant coral i la petita orquestra de corda s'ha realitzat durant tot el curs al CEIP Joan Capó.

Desenvolupament

CORAL: 1 hora en horari no lectiu a la setmana

2 concerts a l'Auditori del Conservatori Superior

1 concert final de curs en el barri: Plaça Orson Welles

1 concert conjuntament amb alumnes de Mater

INSTRUMENTS: mitja hora en grups reduïts a la setmana

ORQUESTRA: dues hores col·lectives els dissabtes pel matí

Recursos humans

Professors de cor

Professors de violí

Professors de violoncel

Professor d'expressió corporal

Alumnat de pedagogia musical

Tècnics d'intervenció educativa. Àrea d'Educació Municipal.

Coordinador/a

Treballadora social

Centres i entitats participants

CEIP Es Pont

CEIP Joan Capó

CEIP Gabriel Vallseca

IES Josep Sureda i Blanes

Departament de Pedagogia del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears

Banda de Música s'Almudaina

Escola de Música de Sant Josep Obrer - Corpus Christi

CEE Mater

Patrocinadors

Ajuda en Acció

Fundació Iberostar

Conselleria de Serveis Socials i Cooperació

Obra social La Caixa